

David wordt in Betlehem tot koning gezalfd

1. Inleiding bij het project

Bestemming Betlehem

'Maria die zoude naar Betlehem gaan', 'Sjok, sjok, sjok liep het ezeltje', 'Kerstnacht boven Betlehem' – heb je er wel eens bij stilgestaan hoeveel oude en nieuwe kerstliederen Betlehem noemen? Dankzij de verhalen over Jezus' geboorte is dit kleine plaatsje in de buurt van Jeruzalem wereldberoemd. Maar in de Bijbel speelt Betlehem al veel eerder een belangrijke rol. Het is de plek waar Ruth, Naomi en Boaz in een chaotische tijd laten zien wat het betekent om trouw te zijn. David, de meest geliefde koning van Israël, wordt in Betlehem geboren. En in een tijd waarin de leiders van het volk het laten afweten, belooft de profeet Micha dat uit Betlehem ooit weer een leider zal komen die namens God regeert. Met het adventsproject gaan we iedere week opnieuw op weg naar Betlehem. Door de verhalen van vaak heel gewone mensen ontdekken we steeds weer iets nieuws over Gods belofte van vrede en recht, voor Israël en de hele wereld.

Tijdens dit project lezen we de volgende teksten uit het Oude en het Nieuwe Testament:

- David wordt in Betlehem tot koning gezalfd (1 Samuel 16:1-13)
- **David wordt in Betlehem tot koning gezalfd (1 Samuel 16:1-13)**
- Micha profeteert over Betlehem (Micha 5:1-4a)
- Jozef en Maria gaan naar Betlehem (Lucas 2:1-5)
- Wijze mannen volgen de ster naar Betlehem (Matteüs 2:1-12)

Te bestellen producten:

Voor het moment in de kerk is er een kijktafel van het stadje Betlehem en de personen die er naartoe reizen. Het stadje bestaat uit vijf huizen van karton met allerlei leuke details erop getekend. Elke zondag van advent kunnen de hoofdpersonen uit het Bijbelverhaal bij het bijbehorende huisje worden geplaatst. Meer informatie om het moment in de kerk vorm te geven vind je bij punt 7. *Moment met de kinderen in de dienst.* Ook is er weer een **projectlied**.

Voor thuis is er een **koffertje met luikjes en een boekje**. De koffer kun je thuis neerzetten op een zichtbare plek in huis. In het boekje vind je voor elke dag van advent een opdracht. Voor elke zondag is er een uitgebreide opdracht die gelinkt is aan het koffertje.

Het **projectlied** is te vinden op [debijbel.nl/bijbelbasics](https://shop.bijbelgenootschap.nl/bijbelbasics). De **huisjes en de personen** voor op de kijktafel in de kerk, en het **koffertje met boekje** voor thuis zijn te bestellen via <https://shop.bijbelgenootschap.nl>.

2. Inleiding bij deze zondag

Deze zondag is de tweede van een blok met vijf verhalen waarin de stad Betlehem en de gebeurtenissen die daar plaatsvinden, in het middelpunt staan, beginnend bij het verhaal over Ruth die met Naomi naar Betlehem reist, en eindigend met de geboorte van Jezus.

Op deze zondag staat 1 Samuel 16:1-13 centraal: in Betlehem wordt David door de profeet Samuel tot koning gezalfd.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op David die in Betlehem door God wordt uitgekozen als koning, ook al is hij niet groot en sterk, want God kijkt niet naar de buitenkant maar naar de binnenkant.

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op David die in Betlehem door de profeet Samuel tot koning wordt gezalfd, ook al is hij een eenvoudige schaapherder en de jongste in het gezin.

3. Welke plek heeft het verhaal in de Bijbel?

Vorige week lasen we het verhaal over Ruth, die samen met Boaz een zoon kreeg: Obed. De zoon van Obed heette Isai, en hij was de vader van David. Vandaag lezen we over het begin van het koningschap van David. Net als het verhaal over Ruth, speelt ook deze vertelling zich af in Betlehem. De geschiedenis van David wordt verteld in de Bijbelboeken 1 en 2 Samuel. Aan het begin van die boeken heersten er nog geen koningen maar rechters over Israël. Samuel is profeet, maar ook rechter. Wanneer hij te oud is om nog langer het volk te leiden, willen de Israëlieten een koning, net als de omliggende volken. Samuel verzet zich hiertegen: God is immers al hun koning. Toch geeft hij de Israëlieten hun zin en hij stelt Saul als koning aan. Saul is een man die er indrukwekkend uitziet en hij is populair bij het volk. Maar hij luistert niet naar God. Daarom moet Samuel van God op zoek naar een andere koning. In de Bijbeltekst van vandaag, 1 Samuel 16:1-13, lezen we hoe Samuel uitkomt bij David, de jongste zoon in het gezin van Isai, en hem in het geheim tot koning zalft.

De hoofdstukken daarna beschrijven hoe Saul steeds minder succes krijgt en David steeds

meer. Saul gaat David meer en meer als een bedreiging zien, en David moet zelfs voor hem op de vlucht. Aan het eind van het boek sterft Saul in de strijd tegen de Filistijnen. Het eropvolgende boek, 2 Samuel, vertelt hoe David tot koning over Israël wordt uitgeroepen, en hoe zijn koningschap zich voltrekt.

David maakt als koning grote fouten, en God straft hem daarvoor (zie met name de geschiedenis over David en Batseba in 2 Samuel 11-12). Toch is hij een man naar Gods hart, en God sluit een eeuwig verbond met hem: Hij belooft dat er voor altijd een nakomeling van David over Israël zal regeren (2 Samuel 7:8-16). Wanneer het volk van Israël later wordt overheerst door andere volken en geen eigen koning meer heeft, blijft het steeds uitzien naar de heerser die ooit weer op de troon van David zal zitten: de messias. Eeuwen later wordt in Betlehem Jezus geboren, een nakomeling van David die door christenen over de hele wereld als de messias wordt gezien.

4. Waar gaat het Bijbelverhaal over?

Omdat Saul niet langer koning over Israël mag zijn, krijgt de profeet Samuel de opdracht om iemand anders tot koning te zalven. God stuurt hem naar de familie van Isai in Betlehem.

Samuel is bang dat Saul erachter komt wat hij daar gaat doen en hem zal doden. Maar hij moet toch gaan. Als reden voor zijn komst naar Betlehem kan hij zeggen dat hij een offer moet brengen. Ook Isai moet voor dat offer worden uitgenodigd. Het vlees van het offer mocht namelijk tijdens een gezamenlijke maaltijd worden opgegeten, en Isai moet bij dat offermaal aanwezig zijn. Toen Saul tot koning was gezalft, werd er vooraf ook een offermaaltijd gehouden (1 Samuel 9:22-24).

Als Samuel aankomt in het huis van Isai, laat hij diens zonen één voor één naar voren komen, beginnend bij de oudste en eindigend bij de jongste. Als eerste stapt Eliab naar voren. Zijn uiterlijk lijkt op dat van Saul: hij is groot en indrukwekkend om te zien. Toch wordt hij door God niet aangewezen als koning. Want God kijkt niet naar het uiterlijk van mensen maar naar hun hart. Ook de tweede zoon, Abinadab, wordt niet door God uitgekozen. Dat geldt ook voor de derde tot en met de zevende zoon. Samuel vraagt aan Isai: 'Zijn dit ze echt allemaal?' En dan blijkt er nog een achtste zoon te zijn, die op dat moment in het veld de schapen aan het hoeden is. Het is de jongste zoon. In het Hebreeuws staat er letterlijk 'de kleinste', waardoor hij afsteekt tegen Eliab, die de 'grootste' is in leeftijd, lengte en positie. In die tijd had de oudste zoon in het gezin (de 'eerstgeborene') de belangrijkste positie, terwijl

de jongste onderaan de ladder stond. Toch geeft Samuel de opdracht om deze jongste zoon (zijn naam, David, wordt niet genoemd) zo snel mogelijk op te halen. Als de jongen voor Samuel staat, laat God aan de profeet weten: dit is de koning die Ik heb uitgekozen. Samuel zalft David met olie, maar hij zegt niet wat het doel van de zalving is: dat God hem hiermee als koning kiest. Dat David tot koning is gezalft, zal voor Saul altijd een geheim blijven. En David weet niet dat Saul als koning is verworpen. Op het moment dat David gezalft wordt, komt Gods Geest in hem. Pas hier, op dit hoogtepunt in het verhaal, noemt de Hebreeuwse tekst voor het eerst Davids naam. Vanaf dit moment krijgt David steeds meer succes in zijn leven, omdat God bij hem is. Uiteindelijk zal dit ertoe leiden dat het hele volk hem tot koning uitroept (2 Samuel 2:4; 5:3).

David was maar een onopvallende herdersjongen, de jongste in het gezin. Hij was ook niet groot of indrukwekkend van uiterlijk. Hij woonde in het kleine, onopvallende stadje Betlehem. In de ogen van de mensen was hij geen logische kandidaat voor het koningschap. Toch koos God juist hem uit als koning, omdat God van David hield (de naam David betekent 'geliefde') en omdat David van God hield.

5. Uit de Bijbel

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje om zelf uit te printen met de tekst van 1 Samuel 16:7.

Maar de Heer zei tegen Samuel: 'Let niet op zijn uiterlijk. Kijk niet hoe groot hij is. (...) Wat je van buiten ziet, is niet belangrijk. Daar kijken mensen altijd het eerst naar, maar ik let erop hoe een mens van binnen is.'

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje om zelf uit te printen met de tekst van 1 Samuel 16:10b-12.

Samuel zei tegen Isai: '(...) Heb je nog meer zonen?' En Isai zei: 'Ja, mijn jongste zoon, David. Hij past op de schapen en de geiten.' Toen zei Samuel tegen Isai: 'Laat hem dan hier komen. (...) Isai liet zijn zoon David komen. (...) Toen zei de Heer tegen Samuel: 'Dit is degene die ik uitgekozen heb om koning te zijn.'

6. Wat heb je nodig?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- de kijktafel met de huisjes en David
- een papieren kroontje of een plaatje van een kroontje

4-8 jaar

Om te beginnen

- het werkblad van zondag 1 (Naomi en Ruth gaan naar Betlehem), bij voorkeur op A3-formaat
- een babypop met witte kleertjes
- het voorwerp van de vorige zondag: een plaatje van een boterham of een speelgoedbroodje
- het voorwerp voor deze zondag: een kroontje of een plaatje van een kroon

Om te doen: Hartenkoning

Per kind:

- het werkblad

En verder:

- kleurpotloden
- lijm
- rood papier
- slaolie
- wattenstaafjes
- watjes

Om te doen: Wat kies jij?

- een aantal papieren kroontjes of een velletje (hartjes)stickers

6-8 jaar

Om te doen: David springt eruit

Per kind:

- twee vellen gekleurd papier, kunnen verschillende kleuren zijn
- een grijs potlood

En verder:

- viltstiften
- kleurpotloden
- scharen
- stroken karton
- vellen geel of goudkleurig papier

8-12 jaar

Om te beginnen

- een smartphone/telefoon met camera

Bijbeltekst

- een Bijbel

Om te doen: Op zoek

Per tweetal:

- het werkblad
- een potlood

En verder:

- achttien post-its
- de achttien woorden uit de woordzoeker
- een pen

Om te doen: De rollen omgedraaid

Per groepje:

- een print van de tekst uit 1 Samuel 16:1-5 of van 1 Samuel 16:6-13
- een pen

En verder:

- een koffer
- een knuffeldier in de vorm van een schaap of een plaatje van een schaap
- een knuffeldier in de vorm van een koe of een plaatje van een koe
- een leeg flesje (baby)olie
- acht cijferkaartjes van 1 tot en met 8
- een (papieren) kroontje
- een (papieren) rood hart
- een steen
- eventueel een lange jas, een riem, een stok, een grote doek

Om te doen: Wie van de acht?

- acht kleine glaasjes
- acht punaises met een platte kop en een plastic hoesje
- water
- afwasmiddel

In de kerkdienst

7. Moment met de kinderen in de dienst

Bestemming Betlehem

Met het adventsproject gaan we iedere week opnieuw op weg naar Betlehem. Door de verhalen van vaak heel gewone mensen ontdekken we steeds weer iets nieuws over Gods belofte van vrede en recht, voor Israël en de hele wereld.

De kijktafel

Mensen in Betlehem

Tijdens de adventsperiode en met Kerst zijn er vijf huizen van karton die het stadje Betlehem

vormen. Zet de huizen eventueel op een grote kartonnen plaat en maak het stadje compleet door voorafgaand aan de adventstijd boompjes te knutselen alsook een heuvel met schapen, een stal, struiken, weggetjes, enz. Je kunt er ook voor kiezen om kinderen het stadje verder te laten knutselen tijdens de kinderdienst, waarna de attributen worden toegevoegd.

Mensen in Betlehem

Elke zondag van Advent en met Kerst kunnen de hoofdpersonen uit het Bijbelverhaal bij het bijbehorende huisje worden geplaatst. Zo vinden steeds meer mensen hun bestemming in Betlehem.

Het kindermoment

Wat heb je nodig?

- de kijktafel met de huisjes en David
- een papieren kroontje of een plaatje van een kroontje

Aan de slag:

- Bekijk met de kinderen het huis dat bij deze zondag hoort: dat van David. Wat is er te zien?
- Laat een van de kinderen David bij het huis plaatsen.
- Vertel dat David in Betlehem woont. Doordat David hier is geboren en woont, werd Betlehem een beroemde plaats. David woont er samen met zijn zeven broers en twee zussen. En met zijn vader Isaï. Weten de kinderen dat Isaï de zoon is van Obed, en dus de kleinzoon van Ruth en Boaz? (Zie vorige zondag.)

Tips

Zet iedere zondag en met Kerst een waxinelichtje of ledlichtje als adventskaarsje bij de stad: het wordt steeds lichter in Betlehem.

Meer informatie over de huisjes en de personen en inspiratie om de kijktafel vorm te geven vind je in de predikantenbrief op bijbelbasics.nl.

- Laat de kinderen het kroontje zien en vraag welke mensen op de wereld een kroon mogen dragen. Wie zou er in het Bijbelverhaal een kroon gaan dragen?
- Laat een van de kinderen de kroon bij David en zijn huis leggen.
- In de kinderdienst horen de kinderen wie er in Betlehem een kroon mag gaan dragen.

Zing vervolgens met elkaar het projectlied. Je vindt de tekst en muziek van het projectlied op debijbel.nl/bijbelbasics.

In de kinderdienst

8. Om te beginnen

4-8 jaar

Binnenkomer Betlehem

Tijdens deze adventsperiode spelen de kinderen als binnenkomer elke week een kort spel dat bij het verhaal van de zondag past. Ze verdienen hiermee een voorwerp dat gelinkt is aan de plaats waar Jezus is geboren. Zo wordt voor de jongste kinderen het onderlinge verband tussen de verhalen zichtbaar gemaakt. De

binnenkomers kunnen ook los gebruikt worden.

Wat heb je nodig?

- het werkblad van zondag 1 (Naomi en Ruth gaan naar Betlehem), bij voorkeur op A3-formaat
- een babypop met witte kleertjes
- het voorwerp van de vorige zondag: een plaatje van een boterham of een speelgoedbroodje
- het voorwerp voor deze zondag: een kroontje of een plaatje van een kroon

Aan de slag:

- De kinderen staan in een kring.
- Vertel de kinderen dat zij het Bijbelverhaal horen over Samuel die een nieuwe koning moet aanwijzen in het gezin van Isai's kinderen zal dat zijn? In het verhaal stellen zijn kinderen zich allemaal aan Samuel voor.

- De kinderen stellen zich aan elkaar voor door elkaar een hand te geven en als het qua leeftijd lukt, ook door hun voornaam te noemen en eventueel hun achternaam. Dit moeten ze doen binnen een afgesproken tijd. Laat de hoeveelheid tijd afhangen van het aantal kinderen.
- Als het voorstellen binnen de afgesproken tijd gelukt is, hebben de kinderen iets verdiend: een kroon.
- De kinderen leggen de kroon bij de babypop en het broodje van de vorige adventszondag.

Voor na het Bijbelverhaal:

- Vul aansluitend aan het vertelde Bijbelverhaal kolom 2 van het werkblad samen in. Gebruik hiervoor een dikke viltstift.
 - o Bekijk samen het plaatje van de tweede kolom. Wie is de hoofdpersoon uit het Bijbelverhaal?
 - o In welke plaats woont hij?
 - o Is dit de plaats waar Jezus later geboren wordt? Omcirkel het juiste antwoord.
 - o Beantwoord de vraag of Jezus in dezelfde tijd geboren is als David.
 - o Wat zien de kinderen op het plaatje? Wat heeft de kroon met het

Bijbelverhaal te maken? (*David wordt aangewezen als nieuwe koning. / Jezus wordt in Betlehem geboren als de Koning van de wereld.*)

8-12 jaar

Harten vormen

David wordt in Betlehem tot koning gezalfd, ook al is hij een eenvoudige schaapherder en de jongste in het gezin. God kijkt niet naar de buitenkant, maar naar het hart van mensen. Hoeveel harten kunnen de kinderen met elkaar vormen?

Wat heb je nodig?

- een smartphone/telefoon met camera

Aan de slag:

- De kinderen proberen binnen een vooraf afgesproken tijd, bijvoorbeeld drie minuten, zoveel mogelijk harten te vormen. Ze mogen hiervoor materialen gebruiken die ze in de ruimte kunnen vinden: meubels, speelgoed, papier, scharen, maar ook hun eigen voeten en vingers.
- Hoeveel harten kunnen er na de afgesproken tijd gefotografeerd worden?

9. Gebed

Trouwe God,
 U kiest soms plaatsen uit die in de ogen van mensen onbelangrijk zijn.
 Zoals Betlehem.
 Een alledaags stadje,
 waar gewone dingen gebeuren.
 Vandaag horen we een gewoon verhaal van een jonge schaapherder die in Betlehem op zijn schapen past. U lijkt daarbij op de achtergrond, maar deze gebeurtenis hoort bij Gods plan. Door de geboorte van Jezus uit de familie van David laat U Gods hart zien: zijn liefde voor de mensen. Dank U wel daarvoor! Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

Wie?	Waar?	Is dit de plaats waar Jezus wordt geboren?	Is Jezus in deze tijd geboren?	Wat hoort bij het verhaal?
		Ja/Ne	Ja/Ne	
		Ja/Ne	Ja/Ne	
		Ja/Ne	Ja/Ne	
		Ja/Ne	Ja/Ne	
		Ja/Ne	Ja/Ne	

10. Bijbelverhaal

4-8 jaar

Bij 1 Samuel 16:1-13

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien.

Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouwmateriaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Een koning uit Betlehem

Samuel, de profeet, kan het nog steeds niet geloven. Dat het zo mis kon gaan. Sinds een paar jaar heeft Israël eindelijk een koning. Dat wilden de mensen heel graag. Dat ze een koning zouden hebben, een echte koning, net zoals ze dat in andere landen ook allemaal hadden. Een koning die de mensen kon beschermen, en die samen met de soldaten de gemene vijanden kon weggagen uit het land.

'Goed,' zei God. 'Dan krijgen jullie een koning.' God wees een man aan die koning kon worden. Saul heette hij, en hij was een boer. Saul was sterk, hij was vriendelijk. Hij was echt een koning zoals de mensen het wilden. Iedereen in Israël was blij met hem. Hij zorgde ervoor dat de vijanden werden weggejaagd uit het land.

Maar de laatste tijd is er iets veranderd. Het lijkt wel of Saul God vergeten is. Hij doet dingen die God niet goed vindt. God heeft er

spijt van dat Hij Saul koning heeft gemaakt. En dat moet Samuel tegen Saul zeggen. 'Saul, God wil niet dat jij nog langer koning bent.' Dat is een moeilijke boodschap. Want Samuel houdt van Saul.

'Samuel,' zegt God. 'Ik weet dat je verdrietig bent omdat Saul geen koning meer mag zijn. Maar dat hoeft niet. Want Ik heb iemand anders uitgekozen om koning te worden. Ik wil dat jij naar Betlehem gaat. Daar woont een man die Isai heet. Isai heeft een heleboel zonen. En één van die zonen heb ik uitgekozen om de nieuwe koning van Israël te worden.' Samuel schrikt. 'Maar dat kan ik toch niet zomaar doen,' zegt hij. 'Stel je voor dat Saul het hoort. Dat hij hoort dat ik tegen iemand zeg: jij wordt de nieuwe koning van Israël. Dan wordt hij natuurlijk heel boos. Misschien vermoordt hij me wel.'

'Maak je maar geen zorgen,' zegt God. 'Als de mensen in Betlehem vragen wat je komt doen, zeg dan maar: 'Ik ga een offer brengen.' Want dat ga je ook doen. Je moet een koe meenemen om te offeren. Zeg maar tegen de mensen in Betlehem dat ze met je mee mogen gaan om het offer te brengen. En zorg ervoor dat Isai en zijn jongens ook meegaan. Dan hoor je wel van mij wie Ik heb uitgekozen om koning te worden.'

Samuel gaat naar Betlehem.

En de mensen in Betlehem schrikken.

'Profeet,' zeggen ze. 'Wat komt u hier doen?'

Er is toch niks aan de hand? U komt toch geen slecht nieuws brengen?'

'Nee hoor,' zegt Samuel. 'Kijk, ik heb een koe bij me. Ik wil in Betlehem een offer brengen, samen met jullie allemaal. Zorg ervoor dat jullie er klaar voor zijn. Zorg dat je kleren schoon zijn, en dat je jezelf gewassen hebt. En we hebben hout nodig, natuurlijk. Genoeg hout om een vuur te maken.'

Het is een heel werk om een offer te brengen, en terwijl alle mensen aan de slag gaan, gaat

Samuel naar Isai toe. 'Isai,' zegt hij. 'Ik ga jou helpen om je klaar te maken om een offer te brengen.'

'Fijn,' zegt Isai. 'Fijn dat u ons wilt helpen.' Samuel en Isai gaan aan het werk op een plek een beetje achteraf. Samuel kijkt naar de jongens van Isai die hout voor het vuur aan het zoeken zijn. Wie zou God hebben uitgekozen om de nieuwe koning te zijn?

Die oudste soms? Eliab heet hij. Hij ziet er groot en sterk uit. Hij heeft gespierde armen

en een ruige baard. Dat is hem natuurlijk! Maar dan hoort Samuel in zijn hoofd de stem van God. 'Nee, Samuel. Dit is niet de man die Ik heb uitgekozen. Jij kijkt naar hoe stoer en sterk hij eruitziet. Dat doen mensen: ze kijken naar het uiterlijk. Maar hoe iemand er van buiten uitziet is niet belangrijk. Het gaat om hoe iemand van binnen is. Daar kijk Ik naar.' 'Dit is mijn zoon Abinadab,' zegt Isai, en hij wijst naar de stoere jonge man die op hem afkomt. 'Dat is hem ook niet,' zegt God tegen Samuel. En bij Samma, de volgende zoon, zegt God het weer. 'Nee, dit is hem ook niet.' Samuel ontmoet ook de andere vier zonen van Isai. Maar God zegt steeds hetzelfde: 'Dit is niet de man die Ik heb uitgekozen.' Samuel snapt er niets meer van. Hij heeft alle zeven zonen van Isai gezien. En geen van hen wordt de nieuwe koning. Hoe zit dat? Ineens bedenkt hij iets. 'Isai,' zegt hij. 'Heb je soms nog meer kinderen? Die hier niet zijn?' Isai haalt zijn schouders op. 'Ja, ik heb er nog eentje. Mijn jongste zoon David. Die past op de geiten en de schapen.' 'Dan moet je die laten roepen,' zegt Samuel. 'We kunnen pas verder met het offer als hij er ook is.' Het duurt een hele poos. Maar eindelijk komt er iemand aanlopen, met een klein lammetje op zijn arm. Het is een jongen die er vriendelijk uitziet. Hij heeft rood haar en mooie ogen. 'Dat is mijn jongste zoon,' zegt

Isai. 'Dat is David.' Wat? Maar dit is nog maar een jongen! En je ziet zo dat hij niet sterk is. Niet zo sterk als die grote broers van hem tenminste. Hij heeft nog niet eens een baard. Maar op hetzelfde moment hoort Samuel de stem van God. 'Dit is degene die Ik heb uitgekozen, Samuel. Dit wordt de nieuwe koning van Israël.' 'Dag, David,' zegt Samuel. Hij steekt zijn hand in zijn leren tas en haalt er iets uit dat hij speciaal heeft meegenomen. Het is een klein flesje. Er zit olie in. Niet zomaar olie om in te bakken. Nee, dit is heel dure olie die heel lekker ruikt. Het lijkt wel parfum. Samuel maakt het flesje open en hij giet de olie voorzichtig over Davids hoofd heen, terwijl Isai en de andere jongens toekijken. 'David,' zegt hij. 'God houdt van jou. En op een dag gaat Hij jou een bijzondere taak geven.' 'Wat?' zegt David verbaasd. Hij voelt aan zijn haar, dat nat is van de olie. Hij kijkt naar zijn handen. Hij snapt er niets van. Maar op hetzelfde moment gebeurt er iets. David voelt zich anders. Niet extra sterk. Niet extra slim. Maar David voelt dat God dicht bij hem is. Hij voelt dat God van hem houdt en hem gaat helpen. Samuel gaat weer weg. David kijkt de profeet na. Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes. Wat voor taak zou God voor hem hebben? David heeft geen idee. Laat hij maar gewoon teruggaan naar de schapen ...

8-12 jaar
David wordt de nieuwe koning
 1 Samuel 16:1-13

Samuel moet naar Isai gaan

De Heer zei tegen Samuel: 'Je weet wat ik besloten heb: Saul mag niet langer koning van Israël zijn. Jij hoeft dus geen verdriet meer over hem te hebben. Ik stuur je naar Betlehem, daar wonen Isai en zijn zonen. Eén van die zonen heb ik uitgekozen. Hem moet je koning maken.' Maar Samuel zei: 'Dat kan ik toch niet zomaar doen? Als Saul dat hoort, zal hij mij vermoorden.' Toen zei de Heer: 'Zeg dat je een offer aan mij moet brengen. En neem daarvoor een jonge koe mee. Nodig ook Isai uit voor dat offer. Dan zal ik je laten weten wie ik uitgekozen heb om koning te zijn.'

Samuel ontmoet de zonen van Isai

Samuel deed wat de Heer gezegd had. De leiders van Betlehem schrokken toen Samuel daar aankwam. Ze gingen naar hem toe en vroegen: 'Is het een slecht teken dat u hier komt?' Maar Samuel zei: 'Jullie hoeven niet bang te zijn. Ik ben gekomen om een offer te brengen aan de Heer. Jullie moeten je voorbereiden volgens de regels in de wet van de Heer. Dan gaan we daarna samen naar de plaats waar het offer gebracht wordt.' Samuel nodigde ook Isai en zijn zonen uit. En hij hielp hen om zich voor te bereiden op het offer. Eén van de zonen van Isai was Eliab. Toen

Samuel hem zag, dacht hij: Dit is de man die de Heer uitgekozen heeft. Maar de Heer zei tegen Samuel: 'Let niet op zijn uiterlijk. Kijk niet hoe groot hij is. Ik heb hem niet uitgekozen. Wat je van buiten ziet, is niet belangrijk. Daar kijken mensen altijd het eerst naar, maar ik let erop hoe een mens van binnen is.'

Samuel ontmoet David

Toen riep Isai zijn zoon Abinadab, en hij stelde hem aan Samuel voor. Maar Samuel zei: 'De Heer heeft hem ook niet uitgekozen.' Toen stelde Isai zijn zoon Samma aan Samuel voor. En weer zei Samuel: 'De Heer heeft hem ook niet uitgekozen.' Zo stelde Isai zeven zonen aan Samuel voor. Samuel zei tegen Isai: 'De Heer heeft niet één van hen uitgekozen. Heb je nog meer zonen?' En Isai zei: 'Ja, mijn jongste zoon, David. Hij past op de schapen en de geiten.' Toen zei Samuel tegen Isai: 'Laat hem dan hier komen. We gaan pas eten van het offer als hij er is.' Isai liet zijn zoon David komen. David was een knappe jongen met rood haar en mooie ogen. Toen zei de Heer tegen Samuel: 'Dit is degene die ik uitgekozen heb om koning te zijn.' Toen nam Samuel een kruikje met olie. Hij goot de olie over het hoofd van David terwijl al zijn broers erbij waren. Vanaf dat moment was de geest van de Heer in David. Daarna ging Samuel terug naar de stad Rama.

11. Om te weten

Betlehem (deel 2): de stad van David

De familie van David komt uit Betlehem. Davids vader, Isaï, is een kleinzoon van Ruth en Boaz, die ook in Betlehem woonden (zie zondag 1). Betlehem was maar een klein stadje op het platteland, maar doordat koning David hier was geboren, werd het een beroemde plaats. Later werd de stad nog beroemder, omdat Jezus er geboren werd.

David tegen Saul

In de Bijbeltekst van vandaag wordt David door de profeet Samuel tot koning gezalfd. Eigenlijk heerst er al een andere koning over Israël: Saul. Maar hij heeft niet naar God geluisterd en mag daarom niet langer over Israël regeren. Samuel moet iemand anders tot koning zalven: David. Dat gebeurt in het geheim: Saul weet er niets van af. Hoe gaat het verder met David en Saul? David wordt aanvoerder in het leger van Israël. Het lukt hem een paar keer om de Filistijnen, de machtigste vijanden van Israël, te verslaan. Daardoor wordt David populair bij het volk. Saul raakt steeds jaloers op David en probeert hem te doden. David moet zelfs voor Saul op de vlucht. Uiteindelijk wordt Saul gedood door de Filistijnen. De Israëlieten roepen David tot koning uit.

De kleinste thuis

Als Samuel bij Isaï thuis is, weet hij nog niet wie van Isaï's zonen hij tot koning moet zalven. Hij laat de zonen één voor één naar voren komen. Als eerste stapt Eliab, de oudste, naar voren. Zijn uiterlijk lijkt op dat van Saul: hij is groot en indrukwekkend. Op het eerste gezicht lijkt hij wel geschikt om koning te zijn. Toch is hij niet degene die door God wordt uitgekozen. Dat geldt ook voor de tweede zoon. En voor de derde tot en met de zevende. Isaï vertelt dat hij nog een achtste zoon heeft, de jongste. Die is buiten op de schapen aan het passen. David wordt in het Hebreeuws de 'kleinste' genoemd. Daarmee is hij het tegenovergestelde van Eliab, die de 'grootste' is, niet alleen in leeftijd maar ook in lengte, en in de positie die hij heeft. In de tijd van de Bijbel was de oudste zoon namelijk de belangrijkste. David is dan wel het kleintje, maar uiteindelijk zal hij de 'grootste' worden: hij wordt koning over Israël.

12. Om over te praten

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Over de denkvragen kun je met elkaar wat langer doorpraten. Op denkvragen zijn er dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Als jij een koning moest kiezen, waar zou je voor kiezen: de slimste, de sterkste, de grappigste, de vervelendste, de aardigste, of de snelste?
- Samuel moet een nieuwe koning zoeken. Naar welke plaats moet hij gaan?
- Wie van die acht zonen van Isaï moet van God de nieuwe koning worden? Waarom hij, denk je?
- God kijkt bij David naar zijn binnenkant. Wat wordt daarmee bedoeld, denk je?
- Kun jij drie dingen noemen die passen bij jouw buitenkant en drie bij jouw binnenkant?

- 8-12 jaar

- Wat gebeurt er in het verhaal in Betlehem? Zou je kunnen bedenken wat dit verhaal te maken heeft met de geboorte van Jezus?
- God zegt: 'Wat je van buiten ziet, is niet belangrijk. Daar kijken mensen altijd het eerst naar, maar ik let erop hoe een mens van binnen is.'
 - o Vind jij wat je aan de buitenkant van mensen ziet belangrijk?
 - o Vind je je eigen buitenkant belangrijk? Of meer je binnenkant? Of allebei?
 - o Hoe kun je bij anderen meer leren letten op de binnenkant? Want je ziet de buitenkant toch altijd het eerst? Hoe doe je dat dan?

13. Om te zingen

Zing met elkaar *Ben je groot of ben je klein* (Opwekking Kids 18/Hemelhoog 389).

14. Om te doen

4-8 jaar

Hartenkoning

David wordt in Betlehem tot koning gezalfd. God kijkt naar het hart van David, en kiest hem uit. De kinderen geven David een kroon met olie en een liefdevol hart.

Wat heb je nodig?

Per kind:
- het werkblad

En verder:

- kleurpotloden
- lijm
- rood papier
- slaolie
- wattenstaafjes
- watjes

Tip

Wil je de kroon niet met olie bestrijken, gebruik dan plakdiamantjes. Gebruik je slaolie, dan lukt het niet meer om er diamantjes op te plakken.

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de kleurplaat in, waarbij ze de kroon met lichte kleuren inkleuren.
- De kinderen doen wat olie op een wattenstaafje en bestrijken de kroon ermee.
- Ze scheuren snippertjes van het rode papier en plakken die op het hart van David. *Alternatief:* Ze knippen of prikken het hart uit en plakken er doorschijnend rode folie of rood vliegerpapier achter.
- De kinderen beplakken het schaap met een watje.

6-8 jaar

David springt eruit

David springt eruit, als jongste van de broers, hij wordt aangewezen als de nieuwe koning. De kinderen laten de naam van David eruit springen in 3D.

Wat heb je nodig?

Per kind:
- twee vellen gekleurd papier, kunnen verschillende kleuren zijn
- een grijs potlood

En verder:

- viltstiften
- kleurpotloden
- scharen
- stroken karton
- vellen geel of goudkleurig papier

Vooraf:

- Teken eventueel al kroontjes voor op de vellen geel papier.

Aan de slag:

- De kinderen schrijven met een grijs potlood op hun eerste vel papier de naam DAVID. Iedere letter moet ongeveer zeven centimeter breed zijn. Ze maken van de vijf letters open letters door dubbele lijnen te trekken.
- Ze trekken de lijnen over met viltstift.
- Ze kleuren de letters in met kleurpotloden.
- De kinderen versieren de letters met viltstiften door bijvoorbeeld streepjes in de letters te zetten of stippen, of krulletjes eromheen.

Tip

Laat de kinderen de letters versieren met stickertjes, veertjes of plakdiamantjes.

- Ze knippen de vijf letters uit en plakken ze naast elkaar op een strook karton.
- Ze plakken de vijf stukjes karton op hun tweede vel papier. De naam 'David' springt er nu als het ware uit.
- De kinderen tekenen een klein kroontje op het gele papier, knippen het uit en plakken dit boven de naam 'David'.

4-8 jaar

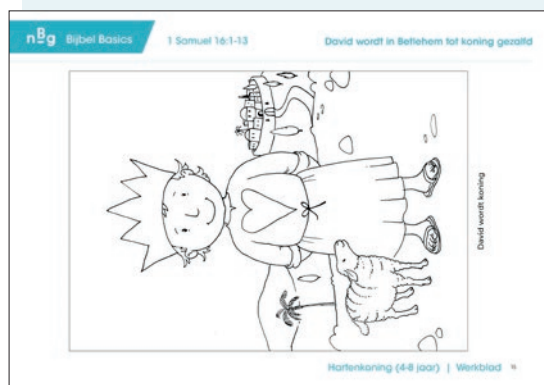
Wat kies jij?

God kiest David uit als koning, ook al is hij niet groot en sterk. God kijkt niet naar de buitenkant maar naar de binnenkant. Kies één, twee of drie korte spelletjes waarbij het gaat om kiezen met een link naar het Bijbelverhaal.

Spel 1 – Rijenspelletje

Wat heb je nodig?

- een aantal papieren kroontjes of een velletje (hartjes)stickers

Aan de slag:

- De kinderen gaan verschillende rijen maken:
 - o De kinderen gaan in volgorde van lengte op een rij staan. Het langste kind begint de rij, de kleinste staat achteraan. Het kind dat achteraan staat, krijgt een kroontje op of een sticker op de hand.
 - o De kinderen gaan op volgorde van leeftijd staan, van oudste naar jongste. De kinderen zullen hun verjaardag niet altijd weten, maar mogelijk kan er een rij worden gevormd. Het jongste kind krijgt een kroontje op of een sticker.
 - o De kinderen gaan op volgorde staan van de eerste letter van hun naam, de A vooraan en de Z achteraan. Help de kinderen hierbij. Het kind dat als laatste in de rij staat, krijgt een kroontje op of een sticker.
- Praat met de kinderen kort door over dit spelletje. Je denkt misschien dat de laatste persoon in een rij minder belangrijk is dan bijvoorbeeld de eerste. Waar stond David in de rij met al zijn broers? En wie werd de koning? En waarom juist hij, denk je?
- Geef alle kinderen die er nog geen hebben, een kroontje of een sticker.

Spel 2 – Balspelletje

Wat heb je nodig?

- een zachte bal

Aan de slag:

- De kinderen zitten in een kring op de grond.
- Eén van de kinderen krijgt de bal.
- Het kind rechts van hem of haar kiest een kind en noemt de naam van dat kind.

Tips

- Voor kleuters is 'rechts' nog een lastig begrip. Je kunt de kinderen die de bal krijgen, zelf een kind laten kiezen en die naam laten noemen.
- Als kinderen het lastig vinden om tot acht te tellen, kun je dit achterwege laten. De kinderen mogen dan zelf weten wanneer ze een naam uit de groep kiezen of 'David' zeggen.
- Is er een kind in de groep dat David heet? Dan moet iedere achtste keer de bal naar deze David.

- Het kind met de bal rolt de bal naar dit kind.
- Het kind dat rechts van dat kind zit, kiest een naam, de bal wordt erheen gerold, enzovoort.
- De kinderen moeten tegelijkertijd tellen: elke achtste keer noemt het kind dat aan de beurt is niet de naam van een kind uit de groep, maar: David!
- Het kind met de bal mag dan zelf weten naar wie het de bal rolt.

Spel 3 – Keuzespelletje

Wat heb je nodig?

- Per groepje:
- de vragen uit *Aan de slag*
 - een pen

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in groepjes van minimaal drie kinderen. Als je een kleine groep kinderen hebt, kun je dit spelletje ook met de hele groep spelen.
- Eén van de kinderen krijgt de vragenlijst.
- De kinderen moeten per vraag overleggen en iemand uit het groepje kiezen bij wie ze denken dat dit het beste past.
- De kinderen schrijven de naam van dit kind achter de vraag.

- Mogelijke vragen zijn: Wie denk je dat van jullie groepje ... 1) de sterkste is, 2) het mooiste kan tekenen, 3) het snelste kan rennen, 4) het mooiste kan zingen, 5) het beste dieren kan verzorgen, 6) de aardigste is, 7) de beste koning zou zijn?
- Vraag de kinderen bij vraag 7 op basis waarvan ze het kind hebben gekozen. Weten de kinderen nog waarom God David uitkoos als koning? Wat vond God belangrijk?

8-12 jaar

Op zoek

Samuel moet in opdracht van God op zoek naar een nieuwe koning. De kinderen gaan op zoek naar woorden uit het Bijbelverhaal en ontdekken naar wie God via Samuel op zoek was.

nBg Bijbel Basics 1 Samuel 16:1-13 David wordt in Betlehem tot koning gezalfd

E	E	N	N	N	S	I	I	S	A	I
S	A	M	M	A	E	A	E	U	T	W
B	H	A	E	G	T	P	M	N	K	O
M	A	A	B	E	S	N	A	U	T	R
E	D	I	R	I	G	K	I	H	E	N
H	A	G	L	T	N	U	C	F	C	L
E	V	Z	I	E	O	A	F	T	B	S
L	I	O	N	N	J	O	D	E	T	L
T	D	N	E	N	E	V	L	A	Z	H
E	I	E	J	K	I	U	R	K	B	E
B	M	N	E	Z	E	I	K	T	I	U

Op zoek 8-12 jaar | Werkblad >>

Wat heb je nodig?

- Per tweetal:
 - het werkblad
 - een potlood

En verder:

- achttien post-its
- de achttien woorden uit de woordzoeker
- een pen

Vooraf:

- Schrijf op de achttien post-its de volgende woorden, op elke post-it één woord: Abinadab, acht, Betlehem, binnenkant, David, Eliab, geiten, hart, Isai, jongste, kruikje, offer, Samma, Samuel, schapen, uitkiezen, zalven, zonen.
- Plak de post-its op verschillende plekken in de ruimte, bijvoorbeeld op het raam, in de vensterbank, aan de binnenkant van een kast, onder een stoel en tegen de muur.

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in tweetallen.
- Steeds gaat één kind van het tweetal op zoek naar een post-it en leest het woord dat daarop staat.
- Het kind onthoudt het woord, en samen met het andere kind zoekt het

dit woord in de woordzoeker. Is het woord gevonden, dan wordt dit woord afgestreep.

- Nu gaat het andere kind van het tweetal een woord op een post-it zoeken.

- Lukt het de kinderen alle woorden op de post-its te vinden en deze woorden ook in de woordzoeker weg te strepen?

Let op: als de kinderen een woord in de woordzoeker zien, maar het woord nog niet hebben gevonden op de post-it, mogen ze dit woord niet afstrepen.

- Als de kinderen alle woorden hebben weggestreep, lezen ze van links naar rechts met de overgebleven letters waar God via Samuel naar op zoek was. De oplossing luidt: *Een nieuwe koning uit Betlehem.*

8-12 jaar

De rollen omgedraaid

Niet de oudste, maar de jongste uit het gezin van Isai wordt koning. God kijkt niet naar de buitenkant, maar naar de binnenkant.

De kinderen krijgen een rol in dit Bijbelverhaal en spelen het na.

Wat heb je nodig?

- Per groepje:
 - een print van de tekst uit 1 Samuel 16:1-5 of van 1 Samuel 16:6-13
 - een pen

En verder:

- een koffer
- een knuffeldier in de vorm van een schaap of een plaatje van een schaap
- een knuffeldier in de vorm van een koe of een plaatje van een koe
- een leeg flesje (baby)olie
- acht cijferkaartjes van 1 tot en met 8
- een (papieren) kroontje
- een (papieren) rood hart
- een steen
- eventueel een lange jas, een riem, een stok, een grote doek

Vooraf:

- Zet de koffer open neer en leg de voorwerpen erin.

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in twee groepen. Zijn er veel kinderen, vorm dan meer groepen.
- De ene groep krijgt het Bijbelgedeelte

1 Samuel 16:1-5, de andere groep 1 Samuel 16:6-13.

- o Eén van de kinderen leest in het groepje het Bijbelgedeelte hardop voor.
- o De kinderen onderstrepen de zinnen die ze willen gaan gebruiken om het verhaal na te spelen.
- o Ze bedenken of ze het Bijbelgedeelte naspelen met tekst of in mime, zonder te praten.
- o Ze bespreken welke voorwerpen ze gaan gebruiken in hun spel.
- o Ze verdelen de rollen en krijgen oefentijd.
- De beide groepen spelen het verhaal voor elkaar uit.

8-12 jaar

Wie van de acht?

Wie van de acht zonen van Isai uit Betlehem wordt tot koning gezalfd? De kinderen zien het met dit proefje.

Wat heb je nodig?

- acht kleine glaasjes
- acht punaises met een platte kop en een plastic hoesje
- water
- afwasmiddel

Vooraf:

- Zet de acht glaasjes op een rij en vul ze met wat water.
- Doe bij de eerste zeven glaasjes een paar druppels afwasmiddel.
- Schrijf eventueel de vier in de Bijbel genoemde namen van de zonen op een briefje en leg deze namen bij de glaasjes: de eerste is Eliab, daarna volgen Abinadab en Samma, als achtste komt David.

Aan de slag:

- Vertel de kinderen dat de acht glaasjes staan voor de zonen van Isaï.
- Pak de eerste punaise bij de punt en leg die met de punt naar boven rustig in het eerste glas.

in het eerste glas. Wat gebeurt er? Ga zo alle glaasjes langs, tot de achtste.

- Wat is het verschil tussen wat er gebeurt met de eerste zeven glaasjes en het laatste glas?

Uitleg:

Water is bovenaan heel erg sterk. Dat heet oppervlaktespanning. Daarom kan de punaise blijven drijven. Maar voeg je iets toe aan het water, zoals afwasmiddel, dan verbreekt je de spanning van de oppervlakte en kan het water de punaise niet meer vasthouden en zinkt de punaise naar de bodem.

15. Zegen

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’
Numeri 6:24-26

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

Colofon

Tekst: Nederlands-Vlaams

Bijbelgenootschap

Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal

Hervertelling Bijbelverhaal: NBG/
Corien Oranje

Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema

Illustraties werkbladen: Liza-Beth Valkema

Strip: NBG/Bart den Heeten

Vormgeving: Walvis & Mosmans

Kaartjes: Villa Grafica

DTP: Villa Grafica

WAT HEB JE NODIG?

* ACHT KLEINE GLAASJES * ACHT PUNAISES MET EEN PLATTE KOP EN EEN PLASTIC HOESJE * WATER * AFWASMIDDEL

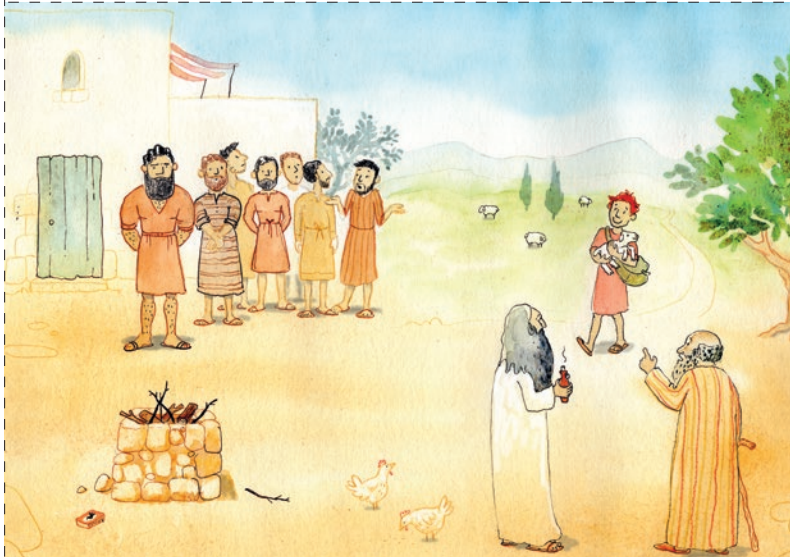
1
ZET DE ACHT GLAASJES OP EEN RIJ EN VUL ZE MET WAT WATER. DOE BIJ DE EERSTE ZEVEN GLAASJES EEN PAAR DRUPPELS AFWASMIDDEL.

2
PAK DE EERSTE PUNAISE BIJ DE PUNT EN LEG HET MET DE PUNT NAAR BOVEN RUSTIG IN HET EERSTE GLAS.

3
WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN WAT ER GEBEURT MET DE EERSTE ZEVEN GLAASJES EN HET LAATSTE GLAS?

DE ACHT GLAASJES STAAN VOOR DE ZONEN VAN ISAÏ.

WAT GEBEURT ER?
GA ZO ALLE GLAASJES LANGS, TOT DE ACHTSTE.

256

Maar de Heer zei tegen Samuel:
 'Let niet op zijn uiterlijk. Kijk niet hoe groot hij is. (...)
 Wat je van buiten ziet, is niet belangrijk.
 Daar kijken mensen altijd het eerst naar,
 maar ik let erop hoe een mens van binnen is.'

1 SAMUEL 16:7

nBg

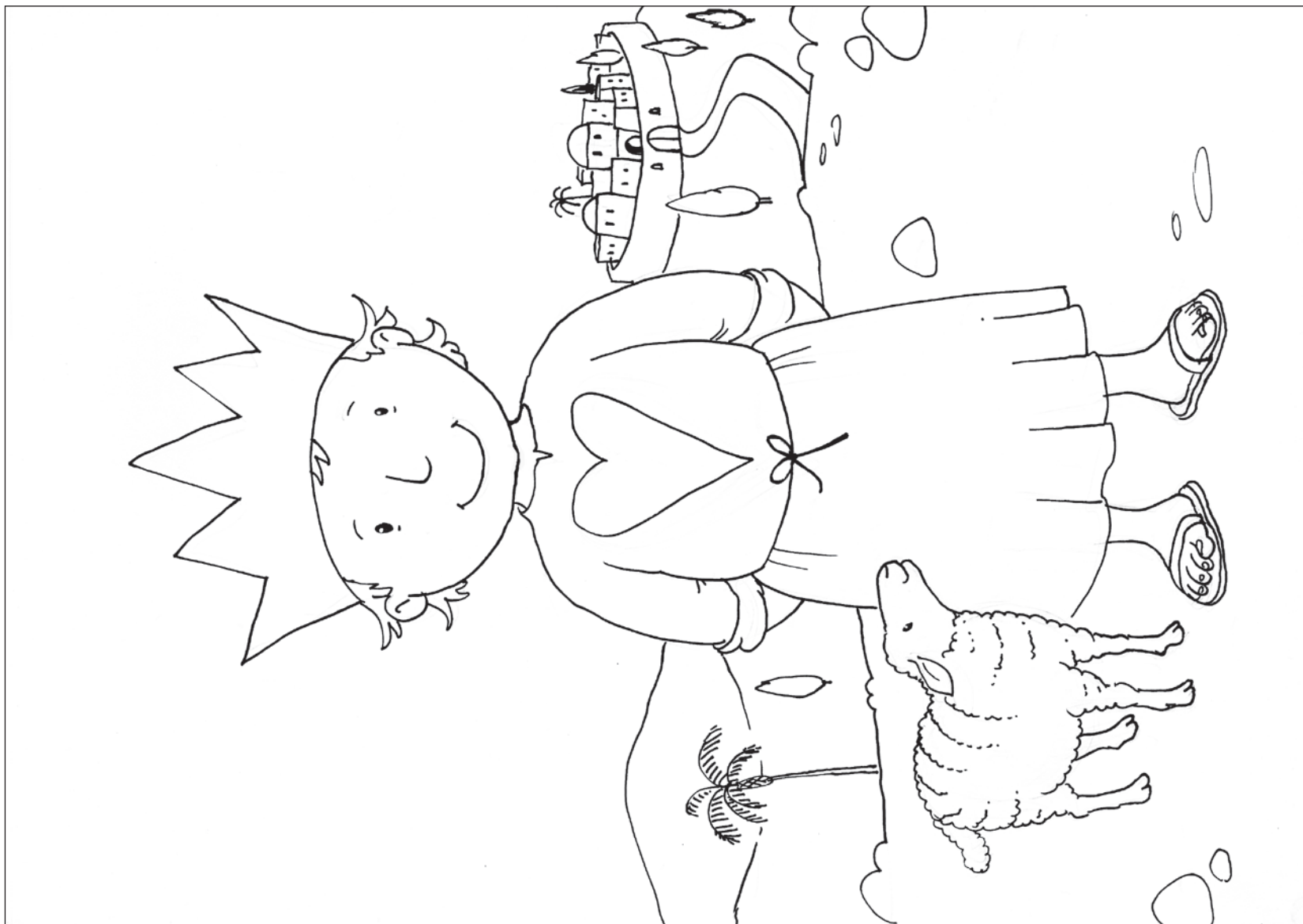
256

Maar de Heer zei tegen Samuel:
 'Let niet op zijn uiterlijk. Kijk niet hoe groot hij is. (...)
 Wat je van buiten ziet, is niet belangrijk.
 Daar kijken mensen altijd het eerst naar,
 maar ik let erop hoe een mens van binnen is.'

1 SAMUEL 16:7

nBg

David wordt koning

256

Samuel zei tegen Isaï: '(...) Heb je nog meer zonen?'
 En Isaï zei: 'Ja, mijn jongste zoon, David.
 Hij past op de schapen en de geiten.' Toen zei
 Samuel tegen Isaï: 'Laat hem dan hier komen. (...)'
 Isaï liet zijn zoon David komen. (...) Toen zei de
 Heer tegen Samuel: 'Dit is degene die ik
 uitgekozen heb om koning te zijn.'

1 SAMUEL 16:10B-12

nBg

256

Samuel zei tegen Isaï: '(...) Heb je nog meer zonen?'
 En Isaï zei: 'Ja, mijn jongste zoon, David.
 Hij past op de schapen en de geiten.' Toen zei
 Samuel tegen Isaï: 'Laat hem dan hier komen. (...)'
 Isaï liet zijn zoon David komen. (...) Toen zei de
 Heer tegen Samuel: 'Dit is degene die ik
 uitgekozen heb om koning te zijn.'

1 SAMUEL 16:10B-12

nBg

Bijbeltekst

Samuel zei tegen Isaï: '(...) Heb je nog meer zonen?'
 En Isaï zei: 'Ja, mijn jongste zoon, David. Hij past op de schapen en de geiten.' Toen zei Samuel tegen Isaï: 'Laat hem dan hier komen. (...)'
 Isaï liet zijn zoon David komen. (...) Toen zei de Heer tegen Samuel: 'Dit is degene die ik uitgekozen heb om koning te zijn.'

1 Samuel 16:10b-12

Betlehem (deel 2): de stad van David

De familie van David komt uit Betlehem. Davids vader, Isaï, is een kleinzoon van Ruth en Boaz, die ook in Betlehem woonden (zie zondag 1). Betlehem was maar een klein stadje op het platteland, maar doordat koning David hier was geboren, werd het een beroemde plaats. Later werd de stad nog beroemder, omdat Jezus er geboren werd.

David tegen Saul

In de Bijbeltekst van vandaag wordt David door de profeet Samuel tot koning gezalfd. Eigenlijk heerst er al een andere koning over Israël: Saul. Maar hij heeft niet naar God geluisterd en mag daarom niet langer over Israël regeren. Samuel moet iemand anders tot koning zalven: David. Dat gebeurt in het geheim: Saul weet er niets van af. Hoe gaat het verder met David en Saul? David wordt aanvoerder in het leger van Israël. Het lukt hem een paar keer om de Filistijnen, de machtigste vijanden van Israël, te verslaan. Daardoor wordt David populair bij het volk. Saul raakt steeds jaloers op David en probeert hem te doden. David moet

zelfs voor Saul op de vlucht. Uiteindelijk wordt Saul gedood door de Filistijnen. De Israëlieten roepen David tot koning uit.

De kleinste thuis

Als Samuel bij Isaï thuis is, weet hij nog niet wie van Isaï's zonen hij tot koning moet zalven. Hij laat de zonen één voor één naar voren komen. Als eerste stapt Eliab, de oudste, naar voren. Zijn uiterlijk lijkt op dat van Saul: hij is groot en indrukwekkend. Op het eerste gezicht lijkt hij wel geschikt om koning te zijn. Toch is hij niet degene die door God wordt uitgekozen. Dat geldt ook voor de tweede zoon. En voor de derde tot en met de zevende. Isaï vertelt dat hij nog een achtste zoon heeft, de jongste. Die is buiten op de schapen aan het passen. David wordt in het Hebreeuws de 'kleinste' genoemd. Daarmee is hij het tegenovergestelde van Eliab, die de 'grootste' is, niet alleen in leeftijd maar ook in lengte, en in de positie die hij heeft. In de tijd van de Bijbel was de oudste zoon namelijk de belangrijkste. David is dan wel het kleintje, maar uiteindelijk zal hij de 'grootste' worden: hij wordt koning over Israël.

Wie van de acht?

Wie van de acht zonen van Isaï uit Betlehem wordt tot koning gezalfd? Je ziet het met dit proefje.

Uitleg:

Water is bovenaan heel erg sterk. Dat heet oppervlaktespanning. Daarom kan de punaise blijven drijven. Maar voeg je iets toe aan

het water, zoals afwasmiddel, dan verbreek je de spanning van de oppervlakte en kan het water de punaise niet meer vasthouden en zinkt de punaise naar de bodem.

WAT HEB JE NODIG?

* ACHT KLEINE GLAASJES * ACHT PUNAISES MET EEN PLATTE KOP EN EEN PLASTIC HOESJE * WATER * AFWASMIDDEL

1

ZET DE ACHT GLAASJES OP EEN RIJ EN VUL ZE MET WAT WATER. DOE BIJ DE EERSTE ZEVEN GLAASJES EEN PAAR DRUPPELS AFWASMIDDEL.

DE ACHT GLAASJES STAAN VOOR DE ZONEN VAN ISAÏ.

2

PAK DE EERSTE PUNAISE BIJ DE PUNT EN LEG HET MET DE PUNT NAAR BOVEN RUSTIG IN HET EERSTE GLAS.

WAT GEBEURT ER?

GA ZO ALLE GLAASJES LANGS, TOT DE ACHTSTE.

3

WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN WAT ER GEBEURT MET DE EERSTE ZEVEN GLAASJES EN HET LAATSTE GLAS?

E	E	N	N	N	S	I	I	S	A	I
S	A	M	M	A	E	A	E	U	T	W
B	H	A	E	G	T	P	M	N	K	O
M	A	A	B	E	S	N	A	U	T	R
E	D	I	R	I	G	K	I	H	E	N
H	A	G	L	T	N	U	C	F	C	L
E	V	Z	I	E	O	A	F	T	B	S
L	I	O	N	N	J	O	D	E	T	L
T	D	N	E	N	E	V	L	A	Z	H
E	I	E	J	K	I	U	R	K	B	E
B	M	N	E	Z	E	I	K	T	I	U